

EXIM *tours*

FISCHER

NEV-DAMA

eTravel^{cz}

KARTAGO *tours*

Informační kniha

MEXIKO

DETOUR
GROUP

Srdečně Vás
vítáme v destinaci

MEXIKO

Přejeme Vám příjemné prožití dovolené!

Obsah

Poznejte to nejlepší z Mexika	str. 4
Časový posun	str. 5
Státní zřízení	str. 5
Historie	str. 5
Klimatické podmínky	str. 8
Poloha a geografie	str. 8
Jazyky	str. 8
Flóra a fauna	str. 9
Pláže	str. 10
Opalování	str. 11
Kouření	str. 11
Doprava a cestování po Mexiku	str. 11
Peníze – měna	str. 11
Internet	str. 12
Pošta	str. 12
Telefonování	str. 12
Kontakty na úřady	str. 12
Celní předpisy	str. 12
Bezpečnost a kriminalita	str. 13
Kriminalita – zavazadla	str. 13
Aktivity a zábava	str. 14
Kuchyně a jídlo	str. 15
Slovníček	str. 16
Elektrický proud	str. 18
Voda	str. 18
Zdravotní péče	str. 18
Zajímavá místa	str. 19

Poznejte to nejlepší z Mexika

Puerto Vallarta

- Populární turistické středisko je ideální kombinací rušné pobřežní zóny a dobře vybaveného města. Oblast, obklopenou exotickou kopcovitou krajinou s několika řekami, si oblíbili také hollywoodští tvůrci, kteří tady natočili několik známých filmů. Zároveň oblast nabízí pláže s bělostným pískem.

Santiago de Tequila

- Je městečkem ležícím zhruba 60km od Guadalajary. Nejznámější je město hlavně díky stejnojmennému drinku, který odtud pochází. Ten je vyráběn z modré agáve typické pro tuto oblast. Díky této popularitě a tradici je město také zapsáno na seznam Světového kulturního dědictví UNESCO.

Akumal

- Užijte si koupání v jednom z tisíců krasových cenotů na Yucatanu.

0 400 km

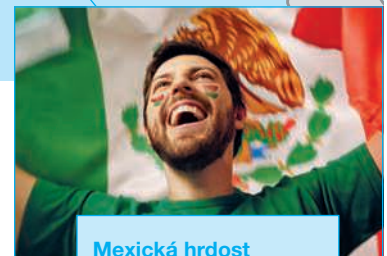

Mořský národní park Islas Marietas

- Tyto neobydlené ostrůvky se řadí mezi nejhezčí přírodní lokality v Mexiku. Můžete zde šnorchlovat v zátokách, potápět se a užít si zdejší nádherný podmořský život či relaxovat na plážích.

Guadalajara

- Je druhé největší město Mexika. Přezdívá se jí „perla západu“ a turisty láká řadou památek, folklórem, tequilou, typickým mexickým hudebním žánrem mariachi, tradicí lokálních řemesel, národním sportem charrería (kuvbojská show) a další zábavou.

Mexická hrdost

- S mexickými vlajkami se budete potkávat na každém kroku.

Mexiko je proslulé vynikající kuchyní, krásnými plážemi a množstvím ojedinělých přírodních krás i starověkých památek. V Mexiku na vás čeká i nepřeborné množství zábavy a sportovních aktivit.

Poznejte tajemnou džungli ve vyšších polohách poloostrova Yucatan, skrývající dávnověké mayské pyramidy, či slavnou Kukulkánovu pyramidu v ruinách starobylého města Chichén Itzá. Prohlédněte si Belmondovo Acapulco a vydejte se prozkoumat úžasný eko-archeologický park Xcaret.

Navštivte Guadalajaru, která je druhým největším městem Mexika s množstvím památek či nedaleké městečko Tequila, kde vznikl tento slavný nápoj. Při pobytu v oblasti Puerto Vallarta lze podniknout také adrenalinové zážitky v džungli hor Sierra Madre či pozorování velryb v oceánu nebo pouštění želviček do moře.

Časový posun

Posun času je v Mexiku oproti středoevropskému času 7 hodin po celý rok, změna posunu na letní/ zimní čas byla zrušena.

Státní zřízení

Mexiko je federativní prezidentská republika.

Historie

Období indiánských kultur

Nejstarším indiánským kmenem na území dnešního Mexika byli Olmékové. Dochovaná historická města z této doby jsou např. La Venta a Tres Zapotes. Další indiánskou kulturou po Olmécích byli obyvatelé města Teotihuacánu, kde se v současnosti nacházejí největší mexické pyramidy. Okolo roku 1000 n. l. bylo město zničeno a opuštěno.

Mayové a Aztékové

Nastupující civilizací byli Toltékové. Tento bojovný národ expandoval na sever a dobyl území Mayů. Mayové patří k nejznámějším mexickým národům. Měli rozvinuté písmo, zemědělství, matematiku i astronomii. Před příchodem španělských kolonizátorů byli nejmocnějším kmenem v Mexiku Aztékové, jejichž centrum bylo na území dnešního hlavního města.

Španělská kolonizace

S kolonizací Mexika je spojeno především jméno španělského šlechtice Hernána Cortése. Ten připlul k pobřeží u dnešního Veracruzu a pomocí několika bojů a intrik se dostal až

k vládci Aztéků Montezumovi. Toho Cortés zajal a usiloval o moc v říši. Španělsku se nelíbilo, že Cortés v Mexiku jedná na vlastní pěst, a chtělo ho přimět k rozumu pomocí flotily 20 lodí.

Cortés však tento útok odrazil a zbytek španělských vojáků se přidal na jeho stranu. Aztékové v jeho nepřítomnosti povstali a na chvíli se jim podařilo zvítězit. Cortés však s novými posilami nechal město Tenochtitlán vyhladovět a v r. 1521 jej dobyl. Španělští vojáci poté ničili starobylé chrámy a stavěli z jejich zbytků nové kostely, paláce a vládní budovy.

Původní indiánské obyvatelé se Španělé snažili převést na křesťanskou víru. K tomu velmi dopomohla také legenda o Panně Marii Guadeloupské, která měla snědou pleť a r. 1531 se zjevila pokřtěnému indiánovi. Od té doby se stala patronkou Mexika a celé střední Ameriky.

Různé části Mexika jsou spojovány s různými jmény dobyvatelů. Yucatan obsadil Francisco de Montejo mladší a západní pobřeží Nuño de Guzmán. Španělé si postupně zabírali nová a nová území a uplatňovali na nich zákony své země. Uvádí se, že při příchodu Španělů do Mexika zde žilo kolem 26 milionů indiánů. V roce 1570 už jich zbyly pouhé 3 miliony.

Boj o nezávislost a moderní dějiny

V 18. století tvořili většinu obyvatel Mexika míšenci Španělů a indiánů, tzv. mesticové. Těm se stále více nelíbilo, že země jakožto kolonie byla omezována nařízeními Španělska. Ozbrojené boje proti Španělům vypukly v roce 1810. V r. 1821 byla uzavřena „smlouva z Córdoba“, která zaručovala nezávislost Mexika, jednotné náboženství a rovnoprávnost všech obyvatel.

V r. 1823 vypukla další povstání obyvatelstva a mocenských skupin. Následovala válka se Spojenými státy, po níž Mexiko přišlo o Texas, Arizonu, Kalifornii a Nové Mexiko. V zemi se poté událo několik ozbrojených povstání, po nichž se do čela Mexika dostal Benito Juárez, významná osobnost dějin.

V r. 1877 se k moci dostal diktátorský vůdce Porfirio Díaz, který ze země uprchl v r. 1911. Následovaly další revoluce ozbrojených skupin kolem Pancho Villy a Emiliána Zapaty. V r. 1924 byla vyhlášena Mexická republika jakožto federace jednotlivých států. Až do roku 1997 trval takzvaný „revoluční režim“, který byl založený na nacionalismu, vládě jedné strany, etatismu a tomu podobným názorům. Tento systém odklidil z politiky např. vliv armády. Mexiko zažilo ekonomický boom po druhé světové válce, mnozí ho nazývají „mexickým zázrakem“. Když ekonomický boom skončil, tak vyvrcholila ekonomická krize v roce 1982, ta byla zapříčiněná zadlužením Mexika a devalvací měny po roce 1970. V roce 1994 přistoupilo Mexiko k Severoamerické dohodě o volném obchodu (NAFTA) a následovalo levicové povstání. Město Chiapas vyhlásilo válku mexickému státu a vymohlo si vlastní autonomní oblasti, mexická vláda přijala tento kompromis. Roku 1997 vládnoucí strana systém demokratizovala a roku 2000 vyhrál volby prezident opoziční strany, to bylo poprvé od roku 1930. Drogová válka, která je mezi státem a drogovými kartely se zintenzivnila od roku 2008. Nová Dohoda USA-Mexiko-Kanada (USMCA), která nahradila NAFTA, vstoupila v platnost 1. července 2020.

Klimatické podmínky

Úplně nejlepší období, kdy na dovolenou do Mexika, je od listopadu do února. Teploty dosahují příjemných hodnot, moře je perfektní ke koupání, prší jen minimálně a letoviska nepraskají ve švech pod nápořem turistů z USA. Oblast Puerto Vallarta, kde se nacházejí všechny lokality z naší nabídky pobytů v Mexiku, se pyšní krásným počasím s průměrnými teplotami kolem 26 stupňů po většinu roku. Na Yucatánu představuje výjimku podzimní hurikánová sezóna od začátku září do konce října.

Nejméně srážek spadne v zimě, nejvíce naopak v srpnu, kdy mohou být v odpoledních hodinách poměrně časté. Letní období dešťů je předzvěstí podzimní hurikánové sezóny, trvající od začátku září do konce října. To je také jediné období, kdy není vhodné v Mexiku trávit dovolenou.

Poloha a geografie

Velikost země a obyvatelstvo Mexika

Mexiko je rozlehlým státem v Severní Americe. Rozprostírá se mezi USA, s nimiž má společnou severní hranici, na jihu sousedí s Guatemalou a Belize. Západní část země omývá Tichý oceán, východní pobřeží Mexický záliv. Rozloha Mexika činí téměř 2 miliony kilometrů čtverečních, jeho metropolí je devítimilionové velkoměsto Mexico City. Některé názvy států a měst nesou jména historických osobností Mexika, jiné jsou indiánského původu.

Mexickou krajinu protínají ze severu na jih Kordillery, dělené dále na masivy Východní Sierra Madre, Západní Sierra Madre a Anahuáckou vysočinu. Nejvyšší horou Mexika je 5 636 metrů vysoká sopka Pico de Orizaba. Mezi vysokými a divokými horami leží ve vnitrozemí úrodné kotliny s největší koncentrací obyvatelstva – Tolucká a Mexická nížina.

Spojené státy mexické jsou federativní republikou, administrativně členěnou na 31 států a hlavní město. Žije zde více než 128 milionů lidí, z nichž je 60 procent míšenců španělských kolonizátorů a indiánů, 30 procent etnických indiánů a zbytek tvoří přímí potomci Španělů, takzvaní kreolové. Nábožensky převládají z 90 procent katolíci.

Jazyky

Úředním jazykem je španělština, na Yucatanu, kde žijí převážně Mayové, se hovoří maysky.

Přehled základních španělských slovíček a frází najdete na dalších stránkách této infoknihy.

Flóra a fauna

Rozmanitost fauny na suchu i ve vodě

Díky poloze Mexika se na jeho území nacházejí zvířata pocházející ze Severní Ameriky, jako jsou jeleni, srnci či medvědi, i jihoamerické druhy, mezi něž patří například pásovcí, jaguáři nebo opice. Nejpočetnějším zástupcem fauny je bezesporu hmyz. Nebezpečnou skupinou jsou plazi, mezi nimiž kraluje prudce jedovatý chřestýš. Co se týče mořských živočichů, oplývají zdejší vody pestrou faunou. U Mexického zálivu se loví krabi a langusty, v Tichém oceánu krabi a ústřice.

V Mexiku rozhodně nerostou jen kaktusy

Jednotlivé druhy rostlin se v Mexiku vyskytují podle nadmořské výšky. V pobřežních lokalitách do 600 m n. m. jsou to tropické stromy, keře a květiny. Oblíbenou plodinou jsou také sladké brambory, batáty. Mezi 600 m n. m. až 1 800 m n. m. je nejúrodnější půda pro pěstování pšenice, kukuřice, rýže, tabáku a kávy. Nacházejí se zde také plantáže s banány, anansem, cukrovou třtinou nebo kaučukovníkem. Ve výškách nad 1 800 m n. m. se na stepích a pastvinách vyskytují agáve a kaktusy.

Malé neobydlené ostrůvky národního parku Islas Marietas se řadí mezi nejhezčí přírodní lokality v Mexiku. Díky nedotčené přírodní kráse se zajímavou faunou a flórou, dechberoucím podmořskému životu a malebným výhledům na moře patří toto vulkanické souostroví u pobřeží Puerto Vallarta od roku 2004 k územím chráněným Ramsarskou úmluvou. Hlavními lákadly jsou šnorchlování v zátokách, kajaky, pozorování modronohých ptáků zvaných terej, objevování jeskyní, tunelů a písčných pláží, speciálně pak té nejhezčí v oblasti Puerto Vallarta – pláži Majahuitas a potápění. Během poznávání vod Pacifiku můžete spatřit rozmanité druhy volně žijících zvířat a mořských živočichů včetně delfínů. K vidění jsou i pestrobarevné druhy ryb jako bičonoš zobanovitý, bodlok pestrý, sapínovci a mnoho dalších. Během zimních měsíců se může naskytnout i možnost pozorování velryb a delfínů.

Botanická zahrada Jardín botánico de Vallarta je tak trochu utajeným přírodním rájem pro všechny milovníky tropické flóry i fauny. Uvidíte v ní bezmála tři tisícovky úžasných rostlin, mexickou divokou zvěř a více než 230 druhů ptactva. Zahrada byla založena v roce 2005 a dnes má rozlohu 26 hektarů. Roku 2022 se dokonce stala vítězem ceny Garden of Excellence, kterou jí udělila organizace American Public Garden Association. Můžete se těšit na jednu z nejrozsáhlejších sbírek mexických orchidejí, na kaktusy, kakaovníky, stromové kapradiny, masožravé rostliny a další fascinující botanické skvosty. Mezi aktivity, které vás zde budou lákat, patří turistické naučné stezky, pozorování ptáků nebo koupání v křišťálově čisté řece Los Horcones.

Mořský národní park Los Arcos, jehož základ tvoří obrovské, do šeda zbarvené žulové oblouky Los Arcos de Mismaloya vyčnívající z Pacifiku. Uvidíte je i z centra letoviska Puerto Vallarta, ale abyste ocenili jejich velikost a krásu, musíte k nim vyrazit blíž. Los Arcos se u turistů těší oblibě díky pestrým možnostem potápění, šnorchlování, plavání nebo paddleboardingu. Čistá voda oceánu ukrývá tropické ryby, korály, mořské želvy, rejnoky, chobotnice a další tvory s úžasným zbarvením. Vody v okolí Los Arcos patří s hloubkou od 8 do 480 metrů k nejhlubším v zálivu.

 Pláže

Nejkrásnější pláže Mexika

Puerto Vallarta

Nádherné a rozlehlé pláže se svým vzhledem a vybavením můžou srovnávat i se známější destinací Cancún/Mayská riviéra. Jedná se o souvislý pás písečného pobřeží, který rozděljuje pouze ústí rozsáhlého areálu jachetního přístavu. O jednotlivé úseky pečují příslušné hotely zajišťující občerstvení, slunečníky s lehátky a další plážový servis.

Mayská riviéra

Mayská riviéra nabízí 160 km dlouhé pobřeží. Turisty do těchto míst láká teplé moře s křišťálově průzračnou vodou. Kolem čistých pláží s jemným bílým pískem se nachází i krásná exotická příroda. Zdejší korálové útesy patří k nejkrásnějším a nejdelším na světě.

Playa del Carmen

Tato karibská pláž je pokrytá bělostným pískem a omývána tyrkysovým mořem. V blízkosti pláže naleznete útulné kavárny, rozmanité restaurace a vyhlášené noční kluby.

Pláže na ostrově Holbox

Ostrov Holbox se může pyšnit panenskými plážemi na rozhraní Karibského moře a Mexického zálivu. Zdejší mělké vody jsou ideální i pro děti a méně zkušené plavce. Zážitkem je šnorchlování a plavání se žralokem velrybím.

Opalování

Jako ve všech destinacích zalitých horkým sluncem i v Mexiku je nezbytné myslet na ochranu kůže. Pořídte si krémy s vysokými ochrannými faktory, pokrývku hlavy a vždy u sebe mějte dostatek vody. V případě pobytu na slunci pijte i tři litry tekutin denně.

Dámy by měly mít na paměti, že opalování bez jakékoliv části plavek je zakázáno. Mexičané jsou katolíci a nahota se zde netoleruje.

Kouření

V celém Mexiku platí ze zákona zákaz kouření, kouření je výjimečně povoleno jen na k tomu určených místech.

Doprava a cestování po Mexiku

Autem

Chcete-li poznat i odlehlejší místa Mexika, je cestování autem vhodný způsob. V zemi se jezdí vpravo a značení vzdálenosti je v kilometrech. Za jízdy je nutné používat bezpečnostní pásy. Maximální povolená rychlost v obcích je 40 km/h, mimo obce 70 km/h a na dálnicích 110 km/h. Stav některých vozovek je špatný, proto buďte připraveni na nejrůznější výmoly, nerovnosti a také na všudypřítomné retardéry. Pokud si budete chtít pronajmout auto, musí vám být nejméně 21 let a půjčovny vyžadují platbu kartou.

Autobusem

Cestování po Mexiku autobusem je zaručeně nejlevnějším a zároveň pohodlným způsobem. Dálkové autobusy jsou komfortní a bezpečné. U výběru autobusů jednoznačně platí úměra, že čím dražší, tím luxusnější. Mezi menšími městečky jezdí autobusy druhé třídy. V zemi si konkuruje vícero autobusových společností, proto se vyplácí porovnávat ceny.

Peníze – měna

Oficiální měnou je mexické nové peso (MXN). V turistických oblastech nebývá problém platit také americkými dolary.

Za 1 000 Kč dostanete v přepočtu přibližně 835 MXN. Ceny v Mexiku jsou ve srovnání s Českou republikou vyšší, počítejte proto s dražším zbožím i službami.

Internet

Mexiko patří mezi země, ve kterých nebudete mít problém dostat se k internetovému připojení. V každém větším městě naleznete internetové kavárny, které jsou na velmi dobré úrovni. Ceny se pohybují od 1 USD za hodinu, přičemž v turistických oblastech jsou ceny vyšší. Také ve většině hotelů je internetové připojení, zpravidla ale za poplatek.

Pošta

Pošta v Mexiku příliš spolehlivá není, většinou bohužel nedorazí vůbec, v lepším případě až za 3–6 měsíců.

Telefonování

Mezinárodní hovory z Mexika jsou poměrně drahé. Využít můžete také služeb telefonních kanceláří „casetas de teléfono“, které vás spojí s volaným. Do Evropy stojí jedna minuta hovoru kolem 4 USD. Místní hovory jsou levné a z hotelů je někdy možné volat i zdarma.

Kontakty na úřady

Velvyslanectví České republiky v Mexiku

Cuvier 22, Col. Nueva Anzures,
Del. Miguel Hidalgo, 11590 México
Telefon: +52/55/55312544
E-mail: mexico@mzv.gov.cz
Web: www.mzv.cz/mexico
Nouzová linka: +52 55 210 923 99

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Mexiku

Julio Verne 35, 11 560, México
Telefon: +52/55/52806669,
+52/55/52806544
E-mail: emb.mexico@mzv.sk
Web: www.mzv.sk/web/mexiko
Núdzová linka: +525 539 991 020

Celní předpisy

Osoby starší 18 let mohou dovážet 10 krabiček cigaret, 25 doutníků nebo 200 gramů tabáku a až 3 l vína, piva nebo likéru. Zjistí-li celní orgány dovoz věcí nad povolený limit, je cestující postížen pokutou ve výši 100-300% komerční hodnoty zboží. Naprosto zakázán je dovoz drog a omamných látek a bez příslušného povolení dovoz zbraní, patron, výbušnin, potravin,

zvířat, léků aj. Pro dovoz psů a koček je nutno mít lékařské potvrzení o dobrém zdravotním stavu a platný očkovací průkaz s potvrzením očkovaní proti vzteklině (bližší informace podá Velvyslanectví Mexika v Praze).

Bez příslušného povolení je zakázán dovoz čerstvého ovoce, zeleniny, masných výrobků, mléčných výrobků, chemických, farmaceutických a biologických výrobků pro zemědělskou potřebu. Mexické Ministerstvo zemědělství vydalo seznam výrobků živočišného původu, jejichž dovoz do Mexika

je při turistických cestách za splnění určitých podmínek povolen – bližší informace na MZV. Bez povolení Ministerstva životního prostředí a přírodních zdrojů je zakázáno sbírat a vyvážet volně rostoucí rostliny (např. kaktusy) jejich plody a semena (jedná se o trestný čin s trestní sazbou 1-9 let odnětí svobody), korály a lovit a vyvážet živočichy (zejména chráněné) a výrobky z nich (např. želvoviny). Je zakázán vývoz archeologických předmětů, historických písemností a památek.

Dovoz deviz je limitován částkou 10.000, - USD v hotovosti nebo cestovních šecích na osobu. Je-li dovážena finanční částka vyšší, je nutno ji deklarovat, pak nepodléhá zpoplatnění. Výměna deviz je volná. Pro vývoz platí obdobné pravidlo: pokud vyvážená částka přesahuje 10.000, - USD, je třeba ji deklarovat. Místní měna nové mexické peso (MXN) je v zahraničí nesměnitelná.

Bezpečnost a kriminalita

Bezpečnostní situace není příliš stabilní ve velkých městech, jako je Ciudad de México, Ciudad Juarez a Tijuana. V turistických oblastech je potřeba počítat s možnou obvyklou městskou kriminalitou typu krádeže. Doporučujeme nechávat si cennosti a větší obnos peněz v hotelových trezorech a také být obezřetný a v noci se nevydávejte sami do ulic ani na výjízdky autem. V případě Puerto Vallarta se ale jedná o jednu z nejbezpečnějších oblastí v zemi. Pokud jde o hotelové rezorty, jsou všechny bezpečnostně střeženy.

Kriminalita – zavazadla

Pokud zjistíte, že bylo vaše zavazadlo v průběhu letecké přepravy poškozeno, ohlaste událost ihned na letišti a sepište reklamační protokol PIR. V opačném případě vám letecká společnost nemusí poskytnout náhradu. Škodu musíte ohlásit nejpozději do 7 dnů. Pokud tak neučiníte, náhrada škody je vyloučena. Další informace vám podá průvodce CK.

Aktivity a zábava

Zažijte Mexiko aktivně, zábavně i tradičně

Nenechte si ujít to nejzajímavější z Mexika. Pobřeží dává prostor k nejrůznějším vodním radovánkám, centrum turistických středisek k nákupům a večerní zábavě.

Sporty

Fotbal

Mexičané jsou nejen velcí fanoušci fotbalu, ale sami ho i aktivně hrají, a to velmi dobře. Zajímavostí je, že při mistrovstvích světa, pokud Mexiko skóruje, v oblasti Mexico City (celá aglomerace čítá 22 milionů obyvatel) dochází doslova k malým umělým zemětřesením. Lidé tu sledují zápasy společně na náměstích nebo v restauracích a při úspěchu skáčou radostí, na což reagují i senzory seismometrů.

Baseball

Americký baseball je nejoblíbenější hrou na Yucatanu. Pálku a rukavici tu vlastní téměř každá rodina.

Charrería

Pokud nejste právě zkušeným kovbojem, nejspíš se na tuto tradiční mexickou zábavu půjdete jen podívat. Tato sportovní hra se skládá z několika disciplín, ve kterých krotitelé koní dokazují své umění vrhu lasem a jízdy či krocení divokého koně.

Vodní a plážové sporty

Mexické pobřeží je velice rozmanité a poskytuje nepřeborné možnosti k provozování vodních i plážových sportů. Ať už máte rádi adrenalinové dovádění ve vlnách, nebo romantické potápění, téměř každé větší přímořské letoviště vám splní vaše přání.

Zábava a noční život

Mexičané se velmi rádi baví a setkávají s rodinou i přáteli. Oblíbené jsou především venkovní oslavy, tzv. fiesty. Ke klasické fiestě neodmyslitelně patří hudba a tanec. Veřejné fiesty se konají ve dnech národních svátků a jiných významných oslav. Každá taková událost je ukázkou mexických tradic a pestrobarevných oděvů. Oslavy se konají i několik dní a noci ožívají pod září ohňostrojí.

Nakupování a suvenýry

Kdo má rád nakupování, v Mexiku si přijde na své. Ve stáncích a u plážových prodejců je možné o maličkosti smlouvat, dražší věci a cennosti však mají svou pevnou cenu a smlouvání by obchodníky mohlo spíše urazit. Nejčastěji turisté nakupují masivní stříbrné šperky, oblíbeným suvenýrem je typické slaměné sombrero a ručně vyráběná bižuterie. Zapomenout byste neměli ani na pravou mexickou tequilu...

Kuchyně a jídlo

Typická mexická jídla

Tortilly

Typické mexické tortillové placky se připravují z kukuřičné nebo pšeničné mouky. Využívají se k dalším pokrmům, jako jsou tacos, burritos, quesadilly apod.

Pico de gallo

Omáčka v podobě salátu. Připravuje se z čerstvých nadrobno nakrájených rajčat, zelených chilli papriček, cibule, koriandrové natě, avokáda a citronové šťávy.

Guacamole

Známa a velmi oblíbená mexická omáčka, kterou tvoří avokádo, cibule, česnek a nejmenší nakrájená rajčata. Dochucená může být papričkou jalapeño a koriandrovou natí.

Tamales a mole

Tamales se dělají ze speciálně připraveného kukuřičného těsta. Kukuřičné zrno se nejdříve namáčí a poté vaří ve vápenaté vodě. Po oloupání se zrno vymyje a umele. Vzniklé těsto se vysuší a poté plní zeleninovou nebo masovou náplní a zapéká zabalené v kukuřičném nebo banánovém listu. Podává se s tradiční omáčkou mole.

Chimichanga

Jedná se o druh burrita připravený z pšeničné tortillové placky. Z té se vytvoří taštička naplněná fazolemi, rýží, různými druhy mas a sýrem. Taštička se poté o frituje a podává s různými druhy omáček.

Nápoje

Atole

Tento nápoj se připravuje z rozvařené kukuřičné hmoty, která je promíchaná s vodou. Může být ochucen solí nebo doplněn ovocnou příchutí.

Horká čokoláda

Horkou čokoládu Mexičané ochucují medem, vanilkou, pálivým chilli a novým kořením.

Tequila

Pití tequila je v Mexiku opravdovým obřadem. Ochucuje se na mnoho způsobů.

Slovníček

Španělsko-český slovníček

Naučte se několik španělských slovíček a frází. Je to zábava a místní i pár slovíček v jejich rodné řeči mile potěší. Víte, že na světě španělštinu používá bezmála 400 milionů rodilých mluvčích?

Španělsky	Česky
Buenos días	Dobry den
Buenas tardes	Dobré odpoledne
Buenas noches	Dobrou noc
Hola	Ahoj
Hasta luego	Na brzkou viděnou
Adiós	Na shledanou
Gracias	Děkuji
Por favor	Prosím
Sí/No	Ano/Ne
No lo comprendo	Nerozumím tomu
Mañana	Zítřka, ráno

Španělsky	Česky
Hoy	Dnes
Necesitar	Potřebovat
Comprar	Koupit
Pedir	Žádat
Barco	Loď
Aeropuerto	Letiště
Billete	Letenka
Coche	Auto
Gasolina	Benzín
Bicicleta	Kolo
Moto	Motocykl

V hotelu

Španělsky	Česky
Habitación [abitación]	Pokoj
Cama [kama]	Postel
Cuna [kuna]	Postýlka
Sábana	Prostěradlo
Manta	Deka
Baño	Koupelna
Ducha [duča]	Sprcha
Toalla [toaja]	Ručník
Jabón [chabón]	Mýdlo
Armario	Skříň
Ascensor	Výtah
Servicio	Služba
Camarera	Pokojská

Španělsky	Česky
Maleta	Kufr
Llave [jave]	Klíč
Bolsa	Taška
Piscina	Bazén
Hamaca [amaka]	Lehátko
Sombrilla	Slunečník
Cuenta	Účet
Propina	Spropitné
Puerta	Dveře
Ventana	Okno
Abrir	Otevřít
Cerrar	Zavřít
Roto	Rozbitý

Číslovky

Španělsky	Česky
Uno	Jeden
Dos	Dva
Tres	Tři
Cuatro	Čtyři
Cinco [sínko]	Pět
Seis	Šest

Španělsky	Česky
Siete	Sedm
Ocho [očo]	Osm
Nueve	Devět
Diez	Deset
Cien [sien]	Sto
Mil	Tisíc

Dny v týdnu

Španělsky	Česky
Lunes	Pondělí
Martes	Úterý
Miércoles	Středa
Jueves [chueves]	Čtvrtek

Španělsky	Česky
Viernes [biernes]	Pátek
Sábado	Sobota
Domingo	Neděle

V restauraci

Španělsky	Česky
Camarero [kamarero]	Číšník
Cena [sena]	Večeře
Desayuno [desajuno]	Snídaně
Almuerzo	Oběd
Pan	Chléb
Mantequilla [mantekíja]	Máslo
Cubiertos	Příbor
Cuchillo [kučíjo]	Nůž
Cuchara [kučara]	Lžice
Cucharilla [kučaríja]	Lžička
Tenedor	Vidlička
Botella [boteja]	Láhev
Plato	Talíř
Plato principal	Hlavní jídlo
La cuenta por favor	Účet, prosím
Postre	Zákusek
Fruta bomba	Papája
Guayaba	Kvajáva
Sal	Sůl
Pimienta	Pepř
Aceite	Olej
Vinagre	Ocet
Manzana	Jablko
Melocotón	Broskev
Pera	Hruška
Uva	Víno
Plátano	Banán
Sandía	Meloun (červený)
Naranja [narancha]	Pomeranč
Piña	Ananas
Toronja	Grapefruit
Entremeses	Předkrmy
Aguacate	Avokádo
Col	Zelí

Španělsky	Česky
Ensalada de estación	Sezonní salát
Ensalada mixta	Míchaný salát
Lchuga	Hlávkový salát
Pepino	Okurka
Remolacha	Řepa
Zanahoria	Mrkev
Carne	Maso
Cerdo	Vepřové
Chorizo	Klobása
Jamón	Šunka
Lechón asado	Pečené sele
Picadillo	Mleté hovězí
Pollo	Kuře
Pescado, mariscos	Ryby, plody moře
Calamar	Sépie
Camarones	Krevety
Cangrejo	Krab
Langosta	Humr
Ostiones	Ústřice
Postres	Zákusky
Arroz con leche	Sladká rýže s mlékem
Flan	Pudink s karamellem
Helado	Zmrzlina
Natilla	Vanilkový krém
Bebidas	Nápoje
Vino tinto	Červené víno
Vino blanco	Bílé víno
Vino rosado	Růžové víno
Agua con gas	Perlivá voda
Agua sin gas	Neperlivá voda
Café cortado	Malá káva s trochou mléka
Café con leche	Káva s mlékem
Café sólo	Černá káva

Elektrický proud

Elektrina a zásuvky v Mexiku

Celé Mexiko má elektrické napětí 127 V a 60 Hz a zásuvky jsou uzpůsobeny pro zástrčky s plochými konektory. Adaptér budete potřebovat, ale v některých hotelech najdete i zásuvky evropského typu.

Voda

V Mexiku se kohoutková voda nedoporučuje k pití ani k vaření. Spolehněte se raději na vodu balenou, kterou seženete v každém obchodě.

Zdravotní péče

Ceny za léky v Mexiku jsou poměrně vysoké. V zemi je velký výskyt moskytů a vyplatí se proto investovat alespoň do kvalitního repelentu. Státní zdravotní péče v Mexiku se oblast od oblasti liší a není vždy na dobré úrovni. Ošetření v soukromých zařízeních je obecně drahé. Pokud budete potřebovat lékaře, kontaktujte pojišťovnu, se kterou máte uzavřené cestovní pojištění. Pakliže jste si uzavřeli pojištění u ERV Evropské pojišťovny, volejte linku Euroalarm Assistance.

Zajímavá místa

Pro ty, kteří nechtějí strávit celou dovolenou jenom v hotelovém areálu, nabízíme několik tipů pro inspiraci...

Acapulco – Puerto Vallarta

Acapulco se již dávno zařadilo do elitní společnosti nejvyhlášenějších přímořských letovisek a jeho bohatý denní i noční život je více než podmanivý. Celé pacifické pobřeží navíc oplývá velmi pestrou mořskou faunou a mnohé oblasti nabízejí skvělé příležitosti k pozorování velryb a dalších mořských živočichů.

Yucatan a Mayská riviéra

Poloostrov Yucatan se stal turistickou oblastí číslo jedna celého Mexika. Kromě památek mayské civilizace, které přitahují pozornost laiků i odborníků z celého světa již několik století, zde na východním pobřeží vznikla na krásných písečných plážích Mayské riviéry také oblíbená střediska Cancún a Playa del Carmen.

Ciudad de México

Mexico City, hlavní město Spojených států mexických, je jednou z největších metropolí Ameriky (celá aglomerace bývá dokonce někdy označována za největší na světě). První zážitek, který vás čeká, je pocit, že na vašem životním tachometru někdo během letu natočil o 10 let více, ale buďte si jisti, že podobný pocit je daný nadmořskou výškou přes 2 200 metrů a pozná ho každý návštěvník.

Aztékové v Mexiku

Pravděpodobně se s ním potýkali i původní obyvatelé oblasti, kteří v údolí, kde dnes město leží, založili významné centrum Teotihuacán, také Aztékové, kteří zde ve 14. století vystavěli legendární Tenochtitlán, ale i Španělé, kteří údolí ovládli o dvě století později a zahájili koloniální éru v historii země.

Všechny kultury i současná tvář se prolínají v samotném centru města, na náměstí Plaza Mayor (častěji nazývaném Zócalo), ale i v dalších zákoutích tohoto města, které představuje to nejlepší i to nejhorší, co Mexiko nabízí.

Chichén Itzá

Chichén Itzá je jedním z nejvýznamnějších středisek mayské kultury. Kamenné monumenty odrážejí téměř tisíciletou historii města, během níž došlo ke splynutí mayské kultury poloostrova Yucatan s vlivy kultury toltécké ze středního Mexika.

Mayové neměli jenom kalendář

Památky jako Chrám válečníků, Kukulkánova pyramida nebo Observatoř přitahují pozornost návštěvníků z celého světa. V blízkosti Chichén Itzá se nacházejí cenoty – podzemní jezírka, která sloužila k rituálním účelům.

Isla Mujeres

Isla Mujeres neboli „Ostrov žen“ je skutečným rájem s tyrkysově modrým mořem a bohatým podmořským životem. Nabízí skvělé podmínky ke šnorchlování, ale i k dalším sportovním aktivitám.

Puerto Vallarta

Puerto Vallarta je plážové resortní město, které se nachází ve státě Jalisco na západním pobřeží a patří k nejkrásnějším místům na pacifickém pobřeží Mexika. Nese jméno Ignacia Vallarty, bývalého guvernéra státu Jalisco. Lemuje tichomořskou zátoku Bahía de Banderas ve stínu pohoří Sierra Madre Occidental přibližně 900 kilometrů severozápadně od hlavního města Ciudad de México.

Proslavil ho mj. film *Night of the Iguana* (Noc s leguánem) z roku 1964, který těžil nejen z příběhu samotného, ale i z místních úchvatných lokací. V rámci tohoto filmu se po oblíbené vallartské pláži Mismaloya prošel například známý hollywoodský herec Richard Burton, který si zde, stejně jako Liz Taylor koupili domy a díky tomuto se tato bývalá rybářská vesnička začala velice rychle rozrůstat. Oblast nabízí překrásné pláže, luxusní hotely, bělostný písek, vodní sporty a mexickou pohostinnost. Puerto Vallarta je přitahováno celoročně světovou smetánkou, stejně jako rodinami s dětmi. Na své si zde přijde naprosto každý, surfaři, milovníci želv a velryb, shopaholici a také nadšení konzumenti tequily, protože kde jinde degustovat tequila než v nedaleké Tequile.

Historie Puerto Vallarta sahá až do 6. století př. n. l. a má zajímavější historii než většina ostatních turistických destinací Mexika. Archeologické nálezy dokazují, že oblast byla trvale osídlena minimálně od roku 580 před naším letopočtem lidmi kultury Aztatlán. Následně spadla pod nadvládu Španělů, kteří nad ní získali kontrolu v roce 1524 (dobyvatel Hernán Cortés) a trpěla také pirátskými útoky. V průběhu 18. století Puerto Vallarta rostlo a z nevýznamné rybářské vesnice, oblíbené lovci perel, se brzy stal malý přístav obsluhující města nedalekého pohoří Sierra. Rok 1859 znamenal pro město, známé tehdy pod názvem Las Penas, důležitý mezník, kdy pozemky v oblasti připadly těžbařské společnosti Union en Cuale. V jejím vlastnictví zůstaly až do začátku 20. století. S tím, jak těžbařské aktivity začaly upadat, stávala se Vallarta čím dál tím důležitější destinací pro ty, kteří opouštěli pohoří Sierra. V polovině století do města začali proudit mexičtí i američtí spisovatelé a umělci, hledající tady útočiště za éry prezidentů Eisenhowera a McCarthyho. K tomu, že se město v 70. letech stalo velmi populární turistickou destinací, přispěly kromě vládních investic do dopravy a výstavby nových hotelových resortů a také návštěva prezidenta Richarda Nixona v srpnu 1970.

Místa, která stojí za to vidět

Playa Los Muertos – jděte se opalovat a relaxovat na největší veřejnou pláž města, na které se podle legendy odehrála bitva mezi piráty a místními horníky, jež stála život mnohé z nich.

Malecón – užíjte si promenádu kolem pobřeží s nádhernými výhledy a kolekcí moderních soch.

Los Arcos – vyrazte pozorovat pelikány nebo se šnorchem objevujte nádherný svět pod hladinou v mořském parku, založeném v roce 1984.

Jardín Botánico de Vallarta – obdivujte orchideje, agáve, kaktusy, palmy a spoustu dalších původních rostlin a zaplavte si v řece v překrásné botanické zahradě 20 kilometrů na jih od města.

Mercado Municipal – vypravte se na jeden z největších trhů Vallarty a nakupte umělecké předměty a suvenýry, které vám budou vaši plavbu ještě dlouho připomínat.

Museo del Cuale – poznejte historii oblasti v muzeu s významnou sbírkou místního umění a malou galerií současného umění.

Město bylo kdysi známé jako *La ciudad más amigable del mundo*, „nejpřátelštější město na světě“, a to platí v zásadě dodnes, kdy sem míří návštěvníci z celého světa, především pak ze západní Ameriky a Kanady. Lákají je sem nádherné pláže a přírodní scenérie včetně mořského parku Los Arcos, ideálního místa pro pozorování ptáků i života pod hladinou. Také město samotné má co nabídnout, podél pobřeží vede dlouhá promenáda Malecón s nespočtem moderních soch, restaurací a barů a za návštěvu určitě stojí staré město s půvabným kostelem *La Iglesia de Nuestra Señora de Guadalupe*.

Díky desítkám poklidných pláží může být Puerto Vallarta klasickou destinací pro rodinnou dovolenou. Můžete si zde užít surfování, či se dozvědět o ochraně místních želv, degustovat tequila v Tequile, objev pulsující plážová městečka jako Sayulita nebo kteroukoli z *pueblos magicos*, historických vesniček s místním ambientem převlečených do jasných veselých barev. Od prosince do března můžete vyrazit na moře pozorovat velryby.

Guadalajara

Mezi největší a nejdůležitější města Mexika patří i Guadalajara, hlavní město státu Jalisco. Přezdívá se jí perla západu a turisty láká řadou památek, folklórem, tequilou, typickým mexickým hudebním žánrem mariachi, tradicí lokálních řemesel, národním sportem charrería (kovbojská show) a další zábavou. Jižně od města se modrá největší mexické jezero Chapala, západně se zvedá zalesněný masiv Cerro Las Planillas (2 270m n. m.) a na severu ho lemuje národní park Barranca de Huentitán, místy evokující zmenšenou verzi amerického Grand Canyonu. Guadalajara vás zve k procházce ulicemi historického centra se zástupem nádherných budov jako majestátní katedrála ze 17. století. Na náměstí Plaza de la Liberación, které každý červen hostí filmový festival, stojí socha mexického bojovníka za nezávislost. Dnes je Guadalajara s necelým 1,5 miliónem obyvatel sedmým největším městem Mexika a s takřka 5 milióny obyvatel jeho třetí největší aglomerací. V Guadalajaře najdete galerie, divadla, muzea, tržiště, nákupní galerie (třeba Andares Centro Comercial a Galerías Guadalajara) i restaurace s typickou mexickou kuchyní v čele s místní specialitou tortas ahogadas. Vydejte se na procházku do krásných parků Gonzáles Gallo či Bosque Los Colomos a určitě si prohlédněte místní zoologickou zahradu.

Tequila

Okolí města Guadalajara je místem, kde se zrodila populární mexická tequila. Za vznikem tequily stojí Aztékové, kteří tento nápoj objevili před zhruba 250 až 300 lety, avšak tequila takovou jakou známe dnes poprvé vyrobili v 16. století španělští kolonizátoři. V přibližně 70 kilometrech vzdáleném městě Tequila můžete navštívit národní muzeum tequily a také továrnu Hacienda Herradura San Jose Refugio, kde se nápoj původně vyráběl. Některé palírny nabízejí prohlídky svých výrobních zařízení či navštívit agávové farmy. Lze si prohlédnout plantáže a zjistit více o pěstování a péči o tyto rostliny. Modrá agáve, z níž se vyrábí tequila, roste v sušších podmínkách. Půda v okolí Tequily má specifické složení, které dává nápoji jeho charakteristickou chuť.

Tlaquepaque

V malebné umělecké vesnici Tlaquepaque naleznete náměstí s názvem Plazoleta Springfield, kde uvidíte mnoho soch Miguela Hidalga a vyobrazení osob, kteří bojovali za nezávislost na Španělsku. Tlaquepaque se vyvinul z malé vesnice v milovanou turistickou destinaci, která je známá svou krásnou keramikou, sklářským řemeslem a kovaným železem. Při procházce dlážděnými ulicemi Tlaquepaque pravděpodobně uslyšíte zvuky mariachi hudby, která vám připomene, že jste ve státě, kde se žánr zrodil. Název města, často zkrácený na „Tlaque“, zajišťuje jedinečné setkání s uměleckou duší Mexika, jedinečnými galeriemi, butiky a trhy překypujícími místně vyráběným zbožím. Ať už hledáte skvělé kusy keramiky nebo ochutnáte místní kuchyni, Tlaquepaque nabízí zážitek, který ztělesňuje ducha Mexika.